

TIETOSUOJASELOSTE – TIMSS 2019 KYSELY VARHAISOPPIMISESTA VERKOSSA

Mihin tarkoituksiin henkilötietoja kerätään ja käytetään?

TIMSS 2019-tutkimuksessa (*Trends in International Mathematics and Science Study*) kerättyjä henkilötietoja käytetään yksinomaan tieteellisiin tarkoituksiin. TIMSS on koulutuksen tutkimushanke, jonka tukijana on kansainvälinen IEA-järjestö (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*). TIMSS 2019 -tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste on EU:n yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohda ja kansallisen tietosuojalain 4.3 §. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilötietojen käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi (tieteellinen tutkimus ja tilastointi). Perusopetuslaissa (628/1998) koulutuksen järjestäjälle on säädetty velvollisuus arvioida antamaansa koulutusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Tähän ulkoiseen arviointiin osaltaan kuuluvan TIMSS-tutkimukseen liittyvän aineistonkeruun ja tulosten raportoinnin OKM on antanut Koulutuksen tutkimuslaitoksen tehtäväksi.

Mitä henkilötietoja pyydämme?

TIMSS-tutkimukseen osallistuvien neljännen luokan oppilaiden vanhempia / huoltajia pyydetään vastaamaan Kyselyyn varhaisoppimisesta, jonka avulla kerätään tietoa tutkimukseen osallistuvien lasten varhaisoppimistoimista kotona, vanhempien/huoltajien ammatista, vanhempien/huoltajien syntymämaasta, vanhempien/huoltajien koulutustaustasta, kodin resursseista ja vanhempien/huoltajien mielipiteistä koskien lapsen koulua.

Koska TIMSS-tutkimukseen sisältyvä henkilötietojen käsittely perustuu opetushallintoviranomaisen lakisääteisen tehtävän suorittamiseen, vastaajilta ei pyydetä erillistä lupaa henkilötietojen käsittelyyn. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, voit jättää sen tyhjäksi.

Mitä henkilötietoja keräämme?

TIMSS-tutkimukseen osallistuvien oppilaiden vanhempien / huoltajien vastauksista saadut tiedot kerätään ja tallennetaan numeerisessa muodossa. Tallennetut numerot edustavat valintoja (esim. monivalintakysymys tai kyllä/ei vastaus). Koska kysymyksessä on verkkokysely, tallennetaan kirjautumistiedot ensimmäisestä ja viimeisestä kirjautumisajankohdasta kyselyyn, sisäänkirjautumisten kokonaismäärä, vastausvuorossa olevan kysymyksen numero ja onko kysely lähetetty vai ei.

Tallennettuja tietoja ei voida käyttää yksittäisten vastaajien yksilöimiseen nimen mukaan. Sen sijaan jokaisella tutkimukseen osallistuvalla oppilaalla on ID-tunnus, jonka avulla opettaja-, koulu-, koti- ja oppilaskyselyn vastaukset kohdennetaan kullekin oppilaalle. Tämän tunnuksen ja tutkimukseen osallistuvaan oppilaan nimen välinen yhteys on koulun vastuhenkilön ja Koulutuksen tutkimuslaitoksen tiedossa. Sitä ei kuitenkaan jaeta IEA:n tai kolmansien osapuolien kanssa.

Missä, miten ja miten pitkään henkilötietoja säilytetään?

TIMSS-tutkimuksen yhteydessä kerättyjä tietoja säilytetään tietoturvasääntöjen mukaisesti ja ulkopuolisilla ei ole pääsyä tietoihin. Aineistoja käsittelevät Koulutuksen tutkimuslaitoksen henkilöt ovat suorittaneet tietosuojakoulutuksen ja heitä sitoo lakisääteinen salassapitovelvoite. Lisäksi kaikki IEA:n työntekijät, jotka käsittelevät tietoja, ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen sekä suorittaneet koulutuksen asianmukaisesta tietojen käsittelystä.

Henkilötietoja säilytetään seuraavasti:

Vastaustiedot tallennetaan siten, että niitä voidaan hyödyntää analyyseissa. Vastauksista luodaan tietokanta, jonka avulla tutkijat voivat vertailla koulutusjärjestelmiä maailmanlaajuisesti (katso Julkinen saatavuus alla).

Tiedot käsitellään keskitetysti IEA:ssa Hampurissa, Saksassa. Kaikki tietojenkäsittelyyn saapuneet tiedot on toimitettu yksilöitynä ainoastaan ID-tunnuksilla eli ilman nimiä.

Kenelle ja miten TIMSS-tutkimuksen tietoja luovutetaan?

Koulutuksen tutkimuslaitos lähettää vastaustiedot IEA:lle suojatun FTP-palvelimen kautta, pseudonymisoidussa muodossa. Pseudonymisointi tarkoittaa henkilötietojen käsittelemistä siten, että henkilötietoja ei voida enää yhdistää tiettyyn henkilöön ilman lisätietoja (kaikki tällaiset lisätiedot säilytetään erikseen ja teknisten sekä organisatoristen toimenpiteiden avulla varmistetaan, ettei henkilötietoja voida yhdistää tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön).

TIMSS-tutkimusta johtaa kansainvälinen tutkimuskeskus (*International Study Center, ISC*), joka sijaitsee Boston Collegessa, USA:ssa, ja jossa suurin osa tietojen analysoinnista tapahtuu. Analyysi vaatii vastaustietoja, mutta ne lähetetään ISC:lle suojatun FTP-palvelimen kautta, pseudonymisoidussa muodossa. ISC:n työntekijät, jotka osana analyysiä käsittelevät tietoja, ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen. Tietojen siirtäminen Yhdysvaltoihin, eli kolmanteen maahan, on turvattu asianmukaisilla ja tarkoitusta vastaavilla toimenpiteillä, kuten erityisellä sopimuksella henkilötietojen käsittelystä (DPA) sekä eurooppalaisilla vakiosopimuslausekkeilla (*European Standard Contractual Clauses*) IEA vastaa sopimuksista ISC:n kanssa.

Tiedot jaetaan myös takaisin turvatun FTP-palvelimen kautta TIMSS-tutkimuksen toteuttavalle kansalliselle tutkimuskeskukselle eli Koulutuksen tutkimuslaitokselle.

Kyselyyn liitettävät tiedot

Varhaisoppimiskyselyn lisäksi, koulujen rehtoreita/johtajia, oppilaita ja opettajia pyydetään täyttämään oma kyselylomake. Näistä lähteistä saadut tiedot liitetään varhaisoppimiskyselystä saataviin tietoihin lopullisessa kansainvälisessä tutkimustietokannassa (*international research database, IDB*).

Julkinen saatavuus

Lopullinen kansainvälinen tutkimustietokanta on julkisesti saatavilla seuraavilta sivustoilta:

<https://www.iea.nl/data> (Hampuri, Saksa)

<https://timssandpirls.bc.edu/index.html> (Boston, USA)

Kaikki tietokannassa olevat tiedot ovat pseudonymisoituja, eikä niitä voida yhdistää yksittäisiin henkilöihin tai kouluihin.

Automaattinen päätöksenteko ja profilointi

Automatisoitua päätöksentekoa, mukaan lukien profilointia, johon viitataan EU:n yleisessä tietosuojasetuksen artiklassa 22 ei suoriteta.

Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä on EU:n yleisen tietosuojasetuksen artiklassa 15-20 määritellyt oikeudet. Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos käsittelee henkilötietojasi tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuojasetus ja tietosuojalaki 1050/2018) nojalla yksilöille kuuluvien oikeuksien

mukaisesti. Sinulla on oikeus saada itseäsi koskevat tiedot nähtäväksesi sekä vaatia epätarkkojen tai virheellisten henkilötietojen oikaisua

Jos sinulla on kysyttävää rekisteröidyn oikeuksista, voit olla yhteydessä yliopiston tietosuojavastaavaan. Kaikki oikeuksien toteuttamista koskevat pyynnöt toimitetaan Jyväskylän yliopiston kirjaamoon. Kirjaamo ja arkisto, PL 35 (C), 40014 Jyväskylän yliopisto, puh. 040 805 3472, email: kirjaamo@jyu.fi. Käyntiosoite: Seminaarinkatu 15 C-rakennus (Yliopiston päärakennus, 1. krs), huone C 140.

Jyväskylän yliopiston tietosuojavastaavan yhteystiedot:
Puh: 040 805 3297
Email: tietuoja@jyu.fi

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihe: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietuoja(at)om.fi

Rekisterinpitäjän yhteystiedot:

Koulutuksen tutkimuslaitos
Alvar Aallon katu 9
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto
Puh: 040 805 4285 (Jouni Vettenranta, kansallinen koordinaattori)
Puh: 040 054 5105 (Eija Puhakka, aineistokoordinaattori)
Email: timss2019@jyu.fi

sekä

IEA
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdam
The Netherlands
Puh: +31 20 625 3625
Email: secretariat@iea.nl